

Avustukset

FI | [SV](#)

Valtionavustusten hakeminen, käyttö ja valvonta
Asiointipalvelun ohjeet
Hakuaikojat
Avustusten siirtäminen ja mallipohjat

Valtion erityisavustus yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistamiseen ja kehittämiseen vuosille 2024–2025

Opetus- ja kulttuuriministeriö julistaa haettavaksi valtion erityisavustusta vuosille 2024–2025. Valtion erityisavustusta myönnetään esi- ja perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjille sekä oppivelvollisten koulutusta järjestäville vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitäjille. Myönnettävä erityisavustus on yhteensä enintään 12 miljoonaa euroa opetus- ja kulttuuriministeriön momentilta 29.10.30.

Valtion erityisavustus myönnetään hakemuksen perusteella käytettäväksi ajalle 1.1.2024–31.7.2025.

Hakuaika alkaa 1.9.2023 ja päättyy 12.10.2023 klo 16.15

Päätökset pyritään tekemään marras–joulukuussa 2023.

Haussa nyt

Hakuaika

1.9.2023 - 12.10.2023

16:15

[Asioi verkossa](#)[Näytä kaikki](#)

Avustuksen tavoite

Oppilas- ja opiskelijahuoltolakeja muutettiin vuoden 2022 alusta lukien siten, että lakiin lisättiin psykologien ja kuraattoreiden vähimmäismitoitusta koskevat säännökset. Muutos liittyy pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman linjaukseen oppilas- ja opiskelijahuollon palveluiden vahvistamisesta kaikilla koulutusasteilla. Opiskelijoiden yhdenvertaisuus tuen saannissa sekä laadussa ei ole toteutunut valtakunnallisesti yhdenvertaisesti käytettävissä olevilla psykologi- ja kuraattoriresursseilla. Alueelliset erot ovat olleet huomattavia. Lisäksi koronaepidemia lisäsi pitkittyttyään koulutukselliseen tasa-arvoon liittyviä haasteita.

Uuden hallituksen pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa edellytetään, että kunnat ja hyvinvointialueet tekevät tiivistä yhteistyötä opiskeluhuollon toimivuuden turvaamiseksi. Lisäksi korostetaan, että moniammatillisen tuen piiriin on päästävä matalalla kynnyksellä ja viiveettä.

Opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona. Sen lisäksi opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013). Koko oppilaitosyhteisöä tukeva ehkäisevä yhteisöllinen työ on opiskeluhoollon ensisijainen toteuttamismuoto. Hyvinvoiva opiskeluyhteisö sekä terveellinen ja turvallinen opiskeluympäristö ovat oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvoinnin edellytyksiä. Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan koulun tai oppilaitoksen toimintakulttuuria ja toimia, joilla edistetään opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia, vuorovaikutusta, osallisuutta sekä ympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.

Tavoitteena on, että yhteisöllisen opiskeluhoollon ennaltaehkäisevä tuki sekä yksilökohtaisen opiskeluhoollon varhainen tuki ovat kaikkien opiskelijoiden saatavilla yksilöllisten tarpeiden mukaisesti ja yhdenvertaisesti.

Tasa-arvoisesti saatavalla ja tasalaatuisella opiskeluhoollolla edistetään oppilaiden ja opiskelijoiden oppimista, psyykkistä ja fyysistä terveyttä, sosiaalista hyvinvointia sekä yhteisöllisyyttä.

Millä perusteilla hakemuksia arvioidaan?

1. Hakukohtaiset myöntöperusteet

Valtion erityisavustusta myönnetään järjestäjäkohtaisesti hakemuksen perusteella käytettäväksi ajalle 1.1.2024–31.7.2025. Yksittäisen koulun/oppilaitoksen hakemuksia ei oteta huomioon.

Valtion erityisavustusta voidaan käyttää seuraaviin toimiin:

- yhteisöllisen opiskeluhoollon ja ennaltaehkäisevän työn kehittämiseen oppilaiden ja opiskelijoiden mielenterveyden tukemiseen ensisijaisesti koulu-/opiskelupäivän aikana (esimerkiksi palkkaamalla/hankkimalla erityisesti mielenterveys- ja hyvinvointiosaamista omaavaa henkilöstöä yhteisölliseen opiskeluhooltoon opettajien ja opetusryhmien tueksi)
- yhteisöllisen opiskeluhoollon toimintamallien ja menetelmien kehittämiseen, erityisesti hyödyntäen jo olemassa olevia hyviä tutkimusperusteisia toimintamalleja.

Myönnettyä avustusta voidaan käyttää myös työnteon kannalta välttämättömiin palkattavan henkilön työvälineisiin (kuten tietokone ja puhelin) sekä mahdollisiin matkakustannuksiin toimipaikkojen välillä. Avustusta voi käyttää myös yhteisölliseen opiskeluhooltoon liittyviin koulutuskustannuksiin tai mahdollisten koulutusmateriaalien hankintaan sekä koulutukseen osallistuvien henkilöiden sijaiskuluihin.

Hakemuksessa tulee olla suunnitelma avustuksen aiotusta käytöstä.

Erityisavustus myönnetään käytettävissä olevan määrärahan puitteissa. Jos avustuksen saaja on saanut avustusta yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistamiseen ja kehittämiseen aiemmin myös vuodelle 2023, tulee sen käyttää vuoden 2023 määräraha ennen kuin se voi alkaa käyttää vuoden 2024 määrärahaa.

Valtion erityisavustusta myönnetään enintään 70 % kokonaismenoista, joten omarahoitusosuus on vähintään 30 %.

Valtion erityisavustusta ei voi käyttää

- toimintaan tai kohteeseen, johon on samalle ajankohdalle myönnetty jo valtion erityisavustusta, kuten esimerkiksi perusopetuksen sitouttavan koulu yhteistyön pilotointiin. Valtion erityisavustuksella voidaan kuitenkin jatkaa aiemmin aloitettua, erityisavustuksella toteutettua vastaavaa toimintaa, joka täyttää yllämainitut kriteerit.
- samanaikaisesti käytettäväksi vastaavan, aikaisemmille vuosille myönnetyn avustuksen kanssa;
- toimintaan, jolla koulutustoimija korvaa jo olemassa olevaa toimintaa tai toteuttaa sille kuuluvaa perustehtävää (avustusta ei voi esimerkiksi käyttää pelkästään tai ensisijaisesti opiskeluhoitosuunnitelman laatimiseen eikä VESO-päivien kustantamiseen)
- niiden oppijoiden palveluihin, jotka eivät ole oppilas- ja opiskelijahuoltolain piirissä
- palveluihin, jotka eivät kuulu yhteisöllisen opiskeluhuollon piiriin, kuten esimerkiksi perhetyö, terapia ja oppilaiden ja opiskelijoiden pedagoginen tuki (mm. resurssiopettajat)
- tutkimustoimintaan.

Päätöksen liitteenä olevista ehdoista ja rajoituksista poiketen, avustusta ei voi käyttää tarjoilukuluihin, toimitilakuluihin, kaluste- ja sisustushankintoihin, markkinointi- tai mainoskuluihin eikä työnhajukseen.

2. Yleiset perusteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyrkii strategiansa mukaisesti vaikuttamaan siihen, että kaikkien kyvyt ja osaaminen vahvistuvat; että yhteiskuntaa uudistetaan luovalla, tutkivalla ja vastuullisella toiminnalla; ja että merkityksellisen elämän edellytykset turvataan yhdenvertaisesti. OKM:n strategia on luettavissa [verkkosivuilta](#).

Hakemusten arvioinnissa ja vertailussa voidaan siten katsoa eduksi, jos toiminta tai hanke osaltaan edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, osallisuutta, keskinäistä kunnioitusta ja kestäväää kehitystä OKM:n strategian toimintalupauksen mukaisesti.

3. Valtionavustuslain mukaiset yleiset edellytykset

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi myöntää avustusta vain, jos valtionavustuslain mukaiset avustuksen myöntämisen yleiset edellytykset täyttyvät. Ministeriö ottaa yleiset edellytykset huomioon myös avustuksen määrää harkittaessa.

Valtionavustuksen myöntämisen yleisiä edellytyksiä ovat (valtionavustuslain 7 § 1 mom.):

- Tarkoitus, johon valtionavustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä.
- Avustuksen myöntäminen on perusteltua valtionavustuksen käytölle asetettujen tavoitteiden kannalta.
- Avustuksen myöntäminen on tarpeellista, kun otetaan huomioon hakijan saama muu julkinen tuki sekä hankkeen tai toiminnan laatu ja laajuus.
- Valtionavustuksen myöntäminen vääristää vain vähän kilpailua ja markkinoiden toimintaa.

Jos avustus kohdistuu palkkakustannuksiin, voidaan avustus myöntää vain erityisen painavasta syystä, jos avustuksen saaja on saanut rangaistuksen luvattoman ulkomaisen työvoiman käytöstä (valtionavustuslain 7 § 2 mom).

4. Esteitä avustuksen myöntämiselle

Jos hakija on saanut aiemmin avustuksia ministeriöltä, sen tulee huolehtia, että avustuspäätöksissä edellytetyt selvitykset avustusten käytöstä on tehty määräaikaan mennessä. Ministeriö hylkää hakemuksen, jos hakija on olennaisesti laiminlyönyt velvollisuuttaan antaa ministeriölle tietoja aiemmin myönnettyjen avustusten käytön valvontaa varten.

Hakemus hylätään, jos se paperisena laadittuna saapuu määräajan jälkeen.

Millaisia ehtoja avustusten käyttöön liittyy?

Avustusta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä avustus voi kattaa enintään avustuspäätöksessä määritellyn osuuden avustettavan toiminnan tai hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista. Avustuksen hyväksyttävät kustannukset määritellään avustuspäätöksessä ja sen liitteessä.

Hyväksyttäväksi kustannuksiksi luetaan palkoista tai palkkioista kutakin palkansaajaa kohden enintään määrä, joka vastaa 80 000 euron vuosipalkkaa lakisääteisine sivukuluineen. Palkka voidaan maksaa rahapalkkana tai luontoisetuina.

Avustuksen saajan taloudenhoito ja hallinto on järjestettävä asianmukaisesti. Avustuksen käytöstä on tehtävä selvitys viimeistään päätöksessä mainittuna päivänä. Avustuksen saajalta edellytetään kustannuspaikkakohtaista talousraportointia, jos kyseessä on erityisavustus tai yleisavustus osaan toiminnasta.

Opetus- ja kulttuuriministeriöllä on oikeus tehdä valtionavustuksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia, jotka ovat tarpeellisia valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa (valtionavustuslain 16 §).

Avustuksen saajan tulee selvittää, onko sillä velvollisuus noudattaa hankintalainsäädäntöä, ja ottaa tämä toiminnassaan huomioon. Myös valtioon, kuntiin tai seurakuntiin kuulumaton avustuksen saaja voi olla velvollinen kilpailuttamaan hankintansa noudattaen hankintalain mukaisia menettelyitä.

Jos avustuksen saaja täyttää julkisoikeudellisen laitoksen tunnusmerkit (esim. rahoituksesta yli puolet on julkista rahoitusta), avustuksen saajan tulee noudattaa hankintalakia kaikissa hankinnoissaan.

Jos avustuksen saaja saa avustusta tiettyyn hankintaan yli 50 % hankinnan arvosta, saajan on tässä hankinnassa noudatettava hankintalakia. (Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016).

Opetus- ja kulttuuriministeriö on linjannut, että avustuksen saajan tulee pyytää tarjous useammalta kuin yhdeltä toimittajalta sellaisissa tavara- ja palveluhankinnoissa, jotka alittavat kansallisen kynnyksarvon mutta joiden arvo ilman arvonlisäveroa ylittää 20 000 euroa.

Avustuksen käyttöön liittyy myös muita ehtoja ja rajoituksia. [Katso avustusten ehdot ja -rajoitukset kokonaisuudessaan.](#)

Miten avustusta haetaan? ^

Avustusta haetaan opetus- ja kulttuuriministeriön asiointipalvelussa. Jos se ei ole mahdollista, ota yhteyttä avustuksesta lisätietoja antavaan virkamieheen.

Hakijan tulee huomioida, ettei hakemusta pysty lähettämään asiointipalveluun määräajan umpeutumisen jälkeen. Vastuu hakemuksen saapumisesta määräaikaan mennessä on hakijalla.

Asiointipalvelun käyttöohjeet

Asiointipalvelun käyttö edellyttää yhteisöasiakkailta Y-tunnusta, Suomi.fi-tunnistusta sekä Suomi.fi-valtuuksien käyttöä. Palveluun kirjaututaan Digi- ja väestötietoviraston Suomi.fi-tunnistuksen kautta henkilökohtaisella pankkitunnisteella, mobiilivarmenteella tai varmennekortilla.

Hakija täyttää asiointipalvelussa olevan hakulomakkeen, liittää siihen lomakkeen yhteydessä pyydetyt liitteet ja toimittaa hakemuksen asiointipalvelun kautta ministeriölle. Ministeriö lähettää päätöksen hakijalle asiointipalveluun.

Hakija tekee asiointipalvelussa mahdolliset hakemuksen täydennykset ja päätöksen muutospyynnöt. Hakija tekee myös selvitykset asiointipalvelussa.

- [Asiointipalvelun käyttöohje yhteisöasiakkaille](#) PDF 1.1MB
- [Valtionavustusten asiointipalvelu ja ohjeet](#)
- [Asiointipalveluun kirjautuminen ja valtuudet](#)
- [Suomi.fi-ohjeet ja tuki](#) ↗

Tarkemmat ohjeet hakulomakkeella.

Miten tuloksista ja avustuksen käytöstä raportoidaan? ^

Avustusten käytöstä on tehtävä selvitys viimeistään päätöksessä mainittuna päivänä.

Selvitykseen sisältyy sekä talousraportointi että tuloksellisuusraportointi. Avustuksen saajalta edellytetään kustannuspaikkakohtaista talousraportointia, jos kyseessä on erityisavustus tai yleisavustus osaan toiminnasta.

Asiointipalvelussa haetuista ja myönnettyistä avustuksista selvitykset tehdään opetus- ja kulttuuriministeriön asiointipalvelussa.

Paperilomakkeella haetuista avustuksista tehdään selvitykset ministeriölle erillisellä lomakkeella

KOULUTUS

Lisätietoja

- Jari Rutanen, erityisasiantuntija, puh. 0295 330 011
- Merja Mannerkoski, erityisasiantuntija, puh. 0295 330 325 (esi- ja perusopetus)
- Anne Ekroth, opetusneuvos, puh. 0295 330 104 (lukio- ja ammatillinen koulutus)

Sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@gov.fi

Tekninen tuki hakuprosessissa:

[Valtionavustusten asiointipalvelu ja ohjeet](#)

Asiointipalvelua koskevissa teknisissä kysymyksissä saa tukea osoitteesta: asiointipalvelu.okm@gov.fi

Katso myös [opetus- ja kulttuuriministeriön opas valtionavustusten hakemisesta, käytöstä ja käytön valvonnasta](#). PDF 867kB
